Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali inavyosogeza huduma za kisheria karibu zaidi na wananchi

Na Leila Muhaji, Dodoma

Ofisi ya Mwanasheria Mkuu imetajwa katika Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya Mwaka 1977 Ibara ya 59 (1).

Jukumu kubwa la Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali ni kushauri Serikali katika masuala yote ya kisheria ndani na nje ya nchi katika mamco ya uhusiri wa sheria, upekuzi na uchambuzi wa mikataba mbalimbali ya kiuwekezaji na uandishi na ufasiri wa sheria.

Aidha, Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali inawakilisha serikali kitaifa, kikanda na kimataifa katika masuala yenye maslahi kwa taifa kama yalivyoainishwa katika Ibara ya 59 (3) ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya Mwaka 1977 na yanasimamiwa katika Sheria ya Utekelezaji wa Majukumu ya Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali, Sura ya 268.

Mbongoni mwa majukumu hayo ni kushauri serikali kuhusu masuala yote ya kisheria ikiwamo mikataba ya kimataifa ambayo Tanzania ni sehemu ya mikataba ama ina maslahi katika mikataba hiyo.

Aidha, kama sehemu kwa wizara, idara zinazojitegemea na taasisi za serikali kuhusu muhtasari wa utungwaji wa sheria na masuala mengine yahusuyo sheria, na kutoa ushauri stahiki wa sheria ilitotungwa na Bunge, sheria ndogo na maazimio mbalimbali pamoja na kuandaa mirwenda ya sheria kwa ajili ya kuwasilishwa bungeni.

Majukumu mengine ni kuandaa hati zote za kisheria na maazimio kwa ajili ya kuidhinishwa na Bunge, kushauri na kuhamisha uhusiano kati ya Ofisi ya Wakili Mkuu wa Serikali na Ofisi ya Taifa ya Mashtaka ili kuleta ufanisi kuhusu suala lolote lilikopo mahakamani na katika mabaraza.

Lingine ni kupokea taarifa kutoka kwa Wakili Mkuu wa Serikali na Mkurugenzi wa Mashtaka ili kushauri Serikali, Bunge na Mahakama.

Aidha, kuwasimamia maofisa sheria na mawakili wa serikali wote walioko katika wizara, idara na taasisi za serikali katika kutekeleza majukumu yao ya kisheria.

Katika kipindi chote na hususan katika Siku 100 za kipindi cha pili cha uongozi wa Awamu ya Sita wa Mheshimiwa Dkt. Samia Suluhu Hassan, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali imeendelea kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi na weledi, kuhakikisha ofisi inakuwa daraja katika kuisaidia serikali katika enzo hili nyeti la kisheria.

Mwanasheria Mkuu wa Serikali, Mheshimiwa Hamza Johari hivi karibuni akizungumza na vyombo vya habari, amebainisha namna Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali inavyotekeleza kwa weledi na ubora majukumu hayo likiambatana katika enzo nyeti la kuendesha klinki za sheria katika mikoa mbalimbali nchini.

Akizungumzia huduma za klinki ya sheria na muhango wake katika kutatua changamoto za wananchi hususan wa kipato cha kawaida na cha chini katika upatikanaji wa haki, Mwanasheria Mkuu wa Serikali anaeleza ofisi ilibaini kuwa changamoto kubwa kwa wananchi wa kawaida hasa walioko vijijini na mikoani katika kuifikia huduma za kisheria.

Wananchi wamekuwa wakiibengatika na hii ni kutokana na gharama za kupeleka mashauri mahakamani kuwa kubwa, na lengo Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali ilaona umuhimu wa kuwasogelea wananchi katika mikoa na vijijini zao.

"Kwa lengo tulianzisha kampeni za ushauri wa kisheria katika mikoa na vijijini. Baada ya kuanzisha tukaziweka utaratibu au mwongozo wa kisheria wa mwaka 2024 unaolenga kuhakikisha tunasogeza huduma za kisheria hadi ngazi za vijiji na mitaa," anaeleza Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

Anasema moja ya nyenzo za utekelezaji wa mwongozo huo ilikuwa kuanzisha klinki za huduma za kisheria, hasa kampeni za ushauri za kisheria zinapoendwa, inaenda sambamba na wiki mtima ya utoaji wa huduma za kisheria kupitia klinki katika mikoa au vijiji ili kutoa huduma hizo bure.

Aidha, Mwanasheria Mkuu wa Serikali anaendelea kubainisha kuwa, "Tofauti na utaratibu mwingine wowote, klinki hizi za kisheria zinatoa huduma za kisheria kwa wananchi, mwananchi yule baada ya kuwasilisha shauri lake, lakamilo lake au jambo lake lolote linalohitaji msaada wa kisheria, tukishampa ule ushauri wa kisheria haishii pale."

Anasogeza: "Tunaendelea nayo kuzihuatilia kwa sababu tunaweka rekodi kwamba shauri hili lilihusu nini, kama lilihusu ardhi basi tunalweka katika rekodi zetu, na kutoa ushauri, na pia kuendeles kuhfuatilia hata baada ya pale mpaka likafike mwisho na kuhakikisha kuwa suala hilo mwananchi limetatuliwa".

Lengo kubwa la klinki hizi za kisheria ni kusogeza huduma za kisheria kwa wananchi katika ngazi za mikoa na vijiji. Tayari mikoa ya Kilimanjaro, Dodoma, Mwanza, Singida, Manyara, Simiyu na Dar es salaam imeshafikiwa na wananchi wamejitokeza kwa maelfu.

"... Lengo lilikuwa kusogeza huduma karibu za wananchi tukitmiza maono na mutakwa ya Rais wetu Dkt. Samia Suluhu Hassan ambaye amekuwa akisisitiza kusogeza huduma karibu na

Mwanasheria Mkuu wa Serikali, Mhe. Hamza S. Johari akitoa hotuba ya Uzinduzi wa Kampeni ya Usharri wa Kisheria ngazi ya Mkoa na Wilaya na Klinki ya Sheria bila malipo kwa wananchi wa mkoa wa Singida.

Mwanasheria Mkuu wa Serikali, Mhe. Hamza S. Johari akitoa Huduma ya Ushauri wa Kisheria kwa Mwananchi wakati wa Klinki ya Sheria bila malipo mkoani Singida, kushoto ni Mkuu wa Mkoa wa Singida Mhe. Halima Dendego na kulia ni Mkuu wa Wilaya ya Singida Mhe. Godwin Gondwe.

Naibu Mwanasheria Mkuu wa Serikali Mhe. Samwel M. Mamome (kushoto) akimkabidhi Mkuu wa Mkoa wa Dar es Salaam Mhe. Albert Chalamila (kulia) Mwongozo wa utendaji wa Kampeni za Usharri wa Kisheria za Mikoa na Wilaya, wakati wa uzinduzi wa Kampeni ya Usharri wa Kisheria ya Mkoa wa Dar es Salaam.

wananchi, na kuwapa huduma kutoka kwa mawakili wahoberi.

"Lengo la pili ni kuwapongeza gharama wananchi". Amesema kuwa, "Huduma hizi tunatoa bure, kwa hiyo mwananchi anakuja anapata huduma na anaondoka. Kwa hiyo gharama zile tunawaondoka kwa sababu wanakuja kupata huduma," anaeleza Mheshimiwa Johari.

Katika kuhakikisha Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali inapanua wigo zaidi wa utoaji wa huduma za ushauri wa kisheria bila malipo kwa wananchi, hivi karibuni Uzinduzi wa Kampeni za Ushauri wa Kisheria na Klinki za Kisheria zilizinduliwa katika mikoa ya Singida, Manyara na Simiyu ambako wananchi zaidi ya 5,000 wanatarajiwa kufikia ya sheria na kutatuliwa migogoro yao.

Anasitaja kero kubwa iliyojitokeza ni ardhi ambayo imeheba malalamiko 66.

"Ardhi ni eneo ambalo kama serikali inabidi tuwezе kuhangalia vizuri kwa kushauriana na wizara za wadau wengine katika masuala ya ardhi ili kuona tunapunguzaje migogoro hiyo ya ardhi," anaeleza Mheshimiwa Johari.

Mengine yaliyodaiamikiwa ni mirathi, ndoa na madai. Anabainisha kuwa kwa kuhirikiana na wadau kuna umuhimu mkubwa wa kuja na mfumo za kupunguza kero hizo zikiwamo sheria na sera kwa kushirikiana.

Hivi karibuni Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali kwa kushirikiana na Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Dar es Salaam imeendesha Kampeni za Usharri wa Kisheria na Kliniki ya Sheria bila malipo kwa wananchi wa Mkoa wa Dar es Salaam ambayo ilifanyika katika Viwanja vya Mnazi Mmoja, ambako kati hii ilendeshwa kwa siku za kutoa elimu ya kisheria na kutatua changamoto za kisheria kwa wananchi na kumpatia ufumbuzi wa kudumu.

Akizungumzia Dira ya Taifa ya Maendeleo 2050 kuwa eneo la kisheria, Mheshimiwa Johari anaeleza Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali imeshiriki kikamilifu katika utekelezaji wa maandalizi ya dira hiyo mpya na hata ile inayotarajiwa mwaka huu.

Anasema, "Na pale tulipokuwa tumepitishwa sasa na kuanza kutumika, basi na sisi tunaanza utekelezaji wa kuhakikisha kwamba kule tunakotaka kufika mwaka 2050, tunaweza kufika huko".

Anasogeza "Kwa sababu kwenye dira tunazungumza kwamba tunataka kuwa na taifa ambalo litakuwa limepungua umaskini kwa kiasi kikubwa na kuhakikisha uchumi wetu unakuwa na kufikia ngazi ya uchumi wa kati wa juu".

"Sasa lengo lile ni kubwa, lakini tunaweza tu kufanikiwa kulifikia kama tu tutahakikisha kila mtanzania kila mwekezaji wa maendeleo na uchumi anachukua nafasi yake stahiki na kufanya yale ambayo yanapaswa kuhakikisha sisi tunafika huko tunakotarajia kufika mwaka 2050," anafafanua Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

Anaeleza kwamba kwa kuwa dhamira ni kubwa kuna waanwazi kuwa nchi itaweza kufika huko, na hivyo Ofisi ya Mwanasheria Mkuu imejipanga kuhakikisha yale yote yanayotakiwa ili kufika huko 2050, yanafanyika ipasavyo.

"Baada ya kutoona dira ile kwa kina na kuelewa jambo la kwamba ambalo Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali tunatakiwa kuhakikisha tunafikelea ni kuhakikisha tunaweniha vituri sheria tulizonazo na kule tunakotaka kwenda," anaeleza Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

Anasogeza: "Ili kufika tunakotaka kwenda, lazima kuwa na "legal framework" (mpango wa kisheria) kutoweseda kufika kule. Yaani sheria zi kama daraja la kutuvuka upande huu v 2025 na kutalikisha 2050 upande ule, hivyo zi lazima tuwe hilo daraja."

Anasema kwa mategi hao, sheria zote lazima zi "Tunapofanya hivyo, tunakuwa tunakwenda 2050, lakini sh tunatweza nyuma."

"Niho maana tunafanya marekebisho ya sheria; lengo lake zi ili kuruyumbulika na jamii inavyokwenda, unatyumbulika na sekta za kiuchumi zinavyokwenda, unatyumbulika na changamoto zitalimbali zinavyokwenda. Kwa hiyo katika dira hi zimedadavuliwa vituri na jinsi zitakavyokwenda ili kufika 2050," anaeleza Mwanasheria Mkuu wa Serikali.